

Załącznik do protokołu przesłuchania nieletniego

z dnia

.....
(nazwa i numer rejestru albo znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki Policji prowadzącej sprawę)

POUCZENIE

nieletniego o uprawnieniach i obowiązkach

1. Nieletniemu przysługuje prawo do:

- obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy oraz prawo złożenia wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu w przypadku, o którym mowa w art. 38 ust. 3 uwrn (art. 36 ust. 1 pkt 1 uwrn),
- ustanowienia obrońcy przez inną osobę, w przypadku gdy nieletni pozbawiony wolności, nie ustanowił obrońcy (art. 37 ust. 3 uwrn),
- posiadania jednocześnie nie więcej niż trzech obrońców (art. 34 ust. 4 uwrn),
- działania osobiście lub przez obrońcę (art. 37 ust. 1 uwrn),
- składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania (art. 36 ust. 1 pkt 2 uwrn),
- odmowy składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania (art. 36 ust. 1 pkt 3 uwrn),
- korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza, jeżeli nieletni nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim (art. 36 ust. 1 pkt 4 uwrn),
- korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza języka migowego, jeżeli jest osobą, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, (art. 36 ust. 1 pkt 5 uwrn),
- składania wniosków o dokonanie czynności w trakcie zbierania i utrwalania dowodów w wypadkach niecierpiących zwłoki (art. 300 k.p.k.),
- żądania przesłuchania go z udziałem ustanowionego obrońcy, którego niestawiennictwo nie tamuje przesłuchania (art. 301 k.p.k.),
- żądania przesłuchania go w obecności co najmniej jednego z rodziców, któremu przysługuje władza rodzicielska albo opiekuna lub obrońcy nieletniego, a jeżeli zapewnienie ich obecności byłoby w danym przypadku niemożliwe, wskazania innej osoby najbliższej wskazanej w art. 115 § 11 k.k., lub krewnego nieletniego, przedstawiciela szkoły, do której nieletni uczęszcza, asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub przedstawiciela organizacji społecznej, w tym organizacji pozarządowej (art. 59 ust. 3 uwrn),
- prawo do przeglądania akt sprawy (art. 32 ust. 1i 2 uwrn),
- złożenia zażalenia na czynności naruszające jego prawa (art. 86 ust. 1 uwrn),

- prawo do żądania skierowania sprawy do mediacji. Udział nieletniego w postępowaniu mediacyjnym jest dobrowolny. Sąd rodzinny orzekając w sprawie nieletniego, bierze pod uwagę wyniki mediacji oraz ugodę zawartą przed mediatorem (art. 57 uwrn),
2. Nieletni lub jego rodzice albo opiekun mogą złożyć wniosek do sądu rodzinnego o wyznaczenie nieletniemu obrońcy z urzędu w przypadku gdy jego rodzice albo opiekun, nie są w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia obrońcy z wyboru bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny lub występują inne, szczególne okoliczności. Sąd rodzinny uwzględni wniosek, jeżeli udział obrońcy w sprawie uzna za potrzebny (art. 38 ust. 3 pkt 1 i 2 uwrn).
 3. Sąd rodzinny wyznacza nieletniemu, który nie ma obrońcy, obrońcę z urzędu w przypadku gdy:
 - interesy nieletniego i jego rodziców albo opiekuna pozostają w sprzeczności (art. 38 ust. 1 uwrn),
 - nieletni jest głuchy niemy lub niewidomy (art. 38 ust. 2 pkt 1 uwrn),
 - zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy stan zdrowia psychicznego nieletniego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny (art. 38 ust. 2 pkt 2 uwrn),
 - wobec nieletniego zastosowano środek tymczasowy w postaci tymczasowego umieszczenia w rodzinie zastępczej zawodowej lub tymczasowego umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, lub okręgowym ośrodku wychowawczym lub w zakładzie leczniczym lub w schronisku dla nieletnich (art. 38 ust. 2 pkt 3 uwrn),
 - zachodzi uzasadnione podejrzenie, dopuszczenia się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona zbrodni lub czynu karalnego określonego w art. 163 § 1 lub 3, art. 166 § 1, art. 173 § 1 lub 3, art. 223 § 2 lub art. 280 § 1 k.k. (art. 38 ust. 2 pkt 4 uwrn).
 - występują inne okoliczności, które sąd rodzinny uzna za utrudniające nieletniemu obronę (art. 38 ust. 2 pkt 5 uwrn).
 4. Jeżeli oskarżony jest nieletni lub ubezwłasnowolniony, jego przedstawiciel ustawowy lub osoba, pod której pieczęą pozostaje, może podejmować na jego korzyść wszelkie czynności procesowe, a przede wszystkim wnosić środki zaskarżenia, składać wnioski oraz ustanowić obrońcę (art. 76 k.p.k.) – dotyczy nieletniego, który po ukończeniu 15 roku życia dopuścił się przestępstw wymienionych w art. 10 § 2 k.k. i odpowiada na zasadach przewidzianych w k.k.
 5. Nieletni jest obowiązany poddać się:
 - oględzinom zewnętrznym ciała oraz innym badaniom niepołączonym z naruszeniem integralności ciała; wolno także w szczególności od oskarżonego pobrać odciski palców, fotografować go oraz okazać w celach rozpoznawczych innym osobom (art. 74 § 2 pkt 1 k.p.k.),
 - badaniom psychologicznym i psychiatrycznym oraz badaniom połączonym z dokonaniem zabiegów na jego ciele, z wyjątkiem chirurgicznych, pod warunkiem że dokonywane są przez uprawnionego do tego pracownika służby zdrowia z zachowaniem wskazań wiedzy lekarskiej i nie zagrażają zdrowiu oskarżonego, jeżeli przeprowadzenie tych

badań jest nieodzowne; w szczególności oskarżony jest obowiązany przy zachowaniu tych warunków poddać się pobraniu krwi, włosów lub wydzielin organizmu, z zastrzeżeniem pkt 3 (art. 74 § 2 pkt 2 k.p.k.),

- pobraniu przez funkcjonariusza Policji wymazu ze śluzówki policzków, jeżeli jest to nieodzowne i nie zachodzi obawa, że zagrażałoby to zdrowiu oskarżonego lub innych osób (art. 74 § 2 pkt 3 k.p.k.).

6. Nieletni pozostający na wolności:

- obowiązany jest stawiać się na każde wezwanie w związku ze zbieraniem i utrwalaniem dowodów w wypadkach niecierpiących zwłoki oraz zawiadomić organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni; w razie nie usprawiedliwionego niestawiennictwa nieletniego, który jest sprawcą czynu karalnego można zatrzymać i sprowadzić przymusowo (art. 75 § 1 i 2 k.p.k.),
- jeżeli nie przebywa w kraju ani w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ma obowiązek wskazać adresata dla doręczeń w kraju lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej; w razie nieuczynienia tego, pismo wysłane na ostatnio znany adres w kraju lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo, jeżeli adresu tego nie ma, załączone do akt sprawy uważa się za doręczone (art. 138 k.p.k.),
- jeżeli nieletni, nie podając nowego adresu, zmienia miejsce zamieszkania lub nie przebywa pod wskazanym przez siebie adresem, pismo wysłane pod tym adresem uważa się za doręczone (art. 139 k.p.k.).

Pouczenie otrzymałem/ łąm

.....

(data i podpis nieletniego)